

Arkivsak-dok. 26/15777-1
Saksbehandler Robin Andreas Braaten

Saksgang
Hovedutvalg for kultur og oppvekst 2023 - 2027
Formannskapet 2023 - 2027

Møtedato
15.09.2026
24.09.2026

Sak nr.
21/26

Etablering av «Åpen hall» som lavterskel fritidstilbud for ungdom

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Tonje Gunnarstorp (kultur) Elisabeth Drillestad Engebretsen (økonomi)

Kommunedirektørens innstilling:

1. Sarpsborg kommune etablerer «Åpen hall» som et pilotprosjekt for ungdom med oppstart i november 2026 og en varighet på fire måneder.
2. Kostnadene på 250 000 kroner til pilotprosjektet finansieres gjennom formannskapets tilleggsbevilgningsfond.
3. Kommunedirektøren legger fram en evalueringssak etter avsluttet pilotperiode med vurdering av videreføring, organisering og eventuell utvidelse av tilbudet til flere haller i kommunen.
4. Kommunedirektøren gis mandat til å ferdigstille organiseringen av pilotprosjektet

Vedlegg:

Sammendrag:

I forbindelse med behandlingen av handlingsplan 2026-2029 vedtok bystyret å utrede et lavterskel fritidstilbud for ungdom etter modell av «Åpen hall» på Jessheim. Formålet er å etablere en gratis, trygg og inkluderende møteplass som kombinerer fysisk aktivitet, sosialt fellesskap og ungdomsmedvirkning.

Som grunnlag for utredningen har administrasjonen innhentet erfaringer fra Jessheim, gjennomført dialog med Sarpsborg idrettsråd og innhentet innspill fra både Sarpsborg ungdomsråd og ungdomskontakten. Tilbakemeldingene viser bred støtte til et lavterskel aktivitetstilbud for ungdom, og peker på betydningen av trygge voksne, faste møtepunkter, en kombinasjon av organiserte og egenorganiserte aktiviteter samt gode sosiale møteplasser.

Det foreslås å etablere et pilotprosjekt med aktiviteter i Sarpsborghallen i samarbeid med Sarpsborg Idrettsråd og lokale idrettslag. Tilbudet skal kombinere «prøv en idrett»-aktiviteter, egenorganisert aktivitet og sosiale møteplasser, og vil gi kommunen et grunnlag for å

evaluere oppslutning, organisering og ressursbehov før det tas stilling til eventuell videreføring.

Kommunedirektøren anbefaler at «Åpen hall» etableres som et pilotprosjekt på fredagskvelder i Sarpsborghallen i perioden november 2026 til ut februar 2027. Pilotprosjektet foreslås finansiert gjennom formannskapetets tilleggsbevilgningsfond.

Utredning:

Bystyret behandlet Handlingsplan og budsjett 2026–2029 i desember 2025. I forbindelse med behandlingen ble følgende vedtak fattet:

9. Åpen hall

"Det utredes et lavterskeltilbud etter modell av Åpen Hall i Jessheim, der en av kommunens idrettshaller holdes åpen på utvalgte fredager i høst- og vårsesongen kl. 18.00-21.00. Tilbudet rettes mot ungdom mellom 13 og 19 år og skal være gratis å delta på. Målsettingen er å skape et trygt, uformelt og inkluderende møtepunkt for ungdom, med aktivitet og fellesskap i sentrum.

Saken skal beskrive:

- *samarbeid med Sarpsborg Idrettsråd og lokale idrettslag*
- *mulighet for at idrettslag kan presentere sine aktiviteter*
- *behov for enklere utstyr og bemanning*
- *estimert kostnad og forslag til finansiering.»*

Administrasjonen har utredet hvordan et slikt tilbud kan etableres i Sarpsborg kommune.

Formålet med tiltaket er å etablere et gratis og inkluderende fritidstilbud som fremmer fysisk aktivitet, sosial tilhørighet og deltakelse blant ungdom i alderen 13 til 19 år. Tilbudet skal være et supplement til eksisterende fritidstilbud og bidra til å nå ungdom som i mindre grad deltar i organiserte aktiviteter.

Som del av utredningsarbeidet er det innhentet erfaringer fra «Åpen hall» i Ullensaker kommune og Jessheim Idrettsråd. Erfaringene viser god oppslutning over tid og peker særlig på betydningen av tydelig voksentilstedeværelse, samarbeid mellom kommune og frivillighet samt attraktive aktivitetstilbud for ungdom.

Det har også vært dialog med Sarpsborg Idrettsråd om muligheter for samarbeid og organisering av tilbudet.

Videre ble det gjennomført en workshop med Sarpsborg ungdomsråd 27. april 2026. Ungdommene fremhevet betydningen av trygge voksne, en kombinasjon av organiserte og frie aktiviteter, god markedsføring og god tilgjengelighet. Flere trakk også frem gratis matservering som et positivt element.

Administrasjonen har i tillegg hatt dialog med ungdomskontakten, som i mai 2026 innhentet innspill fra om lag 25 elever ved tre ungdomsskoler. Ungdommene fremhevet blant annet betydningen av at tilbudet er gratis, gjennomføres på faste dager og gir rom for både organiserte og uorganiserte aktiviteter. Flere trakk frem kampsport og fotball som ønskede aktiviteter, og flere pekte på gratis matservering som et viktig element. Ungdomskontakten løftet samtidig frem behovet for tydelig målgruppeavgrensning, kompetent bemanning med erfaring fra ungdomsarbeid og viktigheten av å være oppmerksom på tilgjengelighet, inkludering og eventuelle kjønnsforskjeller i deltakelse.

På bakgrunn av erfaringene fra Jessheim, dialogen med Sarpsborg Idrettsråd og innspillene fra ungdommene legger kommunedirektøren med dette fram en vurdering av hvordan et pilotprosjekt med «Åpen hall» kan etableres i Sarpsborg kommune.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren vurderer at erfaringene fra Jessheim er relevante og overførbare til Sarpsborg kommune. Et tilbud etter modell av «Åpen hall» kan bidra til økt fysisk aktivitet, sosial tilhørighet og inkludering blant ungdom som ikke nødvendigvis deltar i organiserte fritidsaktiviteter.

Kommunedirektøren anbefaler at tilbudet etableres som et pilotprosjekt i samarbeid med Sarpsborg Idrettsråd og lokale idrettslag. Idrettsrådet foreslås å bidra med koordinering av deltakende idrettslag og organisering av samarbeidet i pilotperioden.

Lokale idrettslag inviteres til å delta gjennom aktivitetsledelse og «prøv en idrett»-aktiviteter. Dette vil gi ungdom mulighet til å bli kjent med ulike idretter samtidig som klubbene får vist fram sine aktivitetstilbud.

Det har vært vurdert om tilbudet bør legges til en annen dag enn fredag. Fra mandag til torsdag er kommunens haller i stor grad disponert av idrettslagene til trening, mens helgene ofte er preget av kamper og arrangementer. Fredag kveld gir derfor de beste mulighetene for å etablere et fast tilbud uten å påvirke eksisterende aktivitet i vesentlig grad.

Sarpsborg kommunes kulturvirksomhet v/Team barn og unge tilbyr allerede flere fritidstilbud på fredager. Kommunedirektøren vurderer likevel at disse tilbudene delvis retter seg mot andre målgrupper og i stor grad vil kunne utfylle et tilbud om Åpen hall. Ungdomskontakten har også pekt på at åpningstidene bør vurderes opp mot eksisterende fritidsklubbtilbud. Kommunedirektøren vurderer at tilbudene i hovedsak vil utfylle hverandre fremfor å konkurrere direkte.

Innspill fra både ungdomsrådet og ungdomskontakten viser at fredag kveld oppleves som et aktuelt tidspunkt for mange ungdommer, samtidig som det er viktig at tilbudet gjennomføres på faste og forutsigbare dager.

Kommunedirektøren vurderer at tilbudet bør kombinere organiserte aktiviteter og egenorganisert aktivitet. Dette samsvarer med innspillene fra ungdomsrådet og ungdomskontakten, som ønsket en kombinasjon av organiserte aktiviteter og mulighet til å holde på med egne aktiviteter. Kampsport og fotball ble særlig nevnt som attraktive aktiviteter.

Det anbefales at ulike idrettslag inviteres til å delta fra gang til gang og presentere sin aktivitet gjennom en «prøv en idrett»-modell. Samtidig bør det legges til rette for egenorganisert aktivitet i hallen.

I tillegg anbefales det å etablere et sosialt område i foajéen i Sarpsborghallen med brettspill og andre lavterskelaktiviteter. Dette kan bidra til å skape en møteplass også for ungdom som ikke ønsker å delta i fysisk aktivitet hele kvelden.

For å sikre et trygt tilbud foreslås en bemanningsmodell med miljøarbeidere, frivillige voksne, ungdomsledere og aktivitetsguider. Innspillene fra både ungdomsrådet og ungdomskontakten understreker betydningen av trygge voksne, tydelig tilstedeværelse og bemanning med kompetanse innen ungdomsarbeid.

Ungdomsmedvirkning vurderes som en sentral suksessfaktor, og ungdom bør derfor involveres aktivt i planlegging, gjennomføring og videreutvikling av tilbudet gjennom pilotperioden.

Honorar vil gå til medvirkende klubber. Klubbene kan så enten benytte dette til honorering av ungdomsledere, eller midlene kan tilfalle klubbene dersom de bidrar med voksne ulønnede aktivitetsledere.

Gratis matservering kan bidra positivt til oppslutning og sosial inkludering, og er også fremhevet av både ungdomsrådet og ungdommene som ungdomskontakten har vært i dialog med. Samtidig er det betydelig usikkerhet ved hvor mange ungdommer som vil benytte tilbudet i oppstartsfasen. Kommunedirektøren vurderer derfor at det foreligger et tilstrekkelig grunnlag for å budsjettere med gratis matservering nå.

Kommunedirektøren vurderer at pilotprosjektet kan gjennomføres innenfor en samlet økonomisk ramme på om lag 250 000 kroner. Kostnadene er estimert med utgangspunkt i bemanning, honorering av ungdomsledere og samarbeidende idrettslag, enklere aktivitetsutstyr, markedsføring, hall-leie og øvrige driftsutgifter. Det er videre lagt til grunn en administrativ ressurs tilsvarende 15 prosent stilling til koordinering av samarbeidet med idrettsråd og idrettslag, planlegging av aktivitetstilbudet og oppfølging av pilotperioden. Selv om det er noe usikkerhet rundt oppmøte og organisering i oppstartsfasen, vurderes kostnadsnivået som moderat sett opp mot målsettingen om å etablere et nytt lavterskeltilbud for ungdom og høste erfaringer gjennom en tidsavgrenset pilotperiode.

Samlet vurderer kommunedirektøren at erfaringene fra Jessheim, dialogen med Sarpsborg Idrettsråd og innspillene fra ungdomsrådet og ungdomskontakten gir et godt grunnlag for å prøve ut Åpen hall i Sarpsborg kommune. Utredningen viser bred støtte til et lavterskel aktivitetstilbud for ungdom, samtidig som den peker på viktigheten av tydelig organisering, kompetent bemanning, ungdomsmedvirkning og et innhold som kombinerer aktivitet og sosialt fellesskap. En pilotperiode vil gi nødvendig erfaring med organisering, oppslutning og ressursbehov før det tas stilling til eventuell videreføring av tilbudet. Kommunedirektøren anbefaler derfor at tilbudet etableres som et tidsavgrenset pilotprosjekt.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi: Pilotprosjektet er beregnet til en samlet kostnad på om lag 250 000 kroner. Pilotprosjektet foreslås finansiert ved bruk av formannskapetets tilleggsbevilgningsfond. Før møtet 24. september er det disponibelt 2 240 000 kroner på fondet.

Miljø: Tiltaket vurderes å ha begrensede miljømessige konsekvenser. Aktivitetene gjennomføres i eksisterende kommunale lokaler og medfører ikke behov for nye bygg eller større investeringer.

Folkehelse: Tiltaket vurderes å ha positive folkehelseeffekter ved å legge til rette for fysisk aktivitet, sosial deltakelse og inkluderende møteplasser for ungdom. Tilbudet kan bidra til økt trivsel, tilhørighet og forebygging av utenforskap blant ungdom.